

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1SZa/13/2015
Identifikačné číslo spisu:	1015201496
Dátum vydania rozhodnutia:	28.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1015201496.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: U. U., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Indická republika, zastúpeného Mgr. Jarmilou Karak Vargovou, advokátkou, Brečtanová 21, Bratislava, proti odporcovi: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trnava, Paulínska 13, Trnava, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/84/2015-32 zo dňa 18.09.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/84/2015-32 zo dňa 18.09.2015 m e n í tak, že rozhodnutie odporcu č. PPZ-HCP-BA9-17-104/2015-AV zo dňa 14.08.2015 z r u š u j e .

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 829,94 € na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. Jarmily Karak Vargovej vedený v U. U. a.s. č. XXXXXXXXXXX/XXXX do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Bratislave rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie odporcu č. PPZ-HCP-BA9-17-104/2015-AV vydané dňa 14.08.2015, ktorým bola predĺžená lehota navrhovateľovho zaistenia v súlade s § 88 ods. 4 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) z dôvodu dostatočnej nespolupráce navrhovateľa, ako aj z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote, a to dňom 14.08.2015 do 26.08.2015 na účel výkonu trestu vyhostenia navrhovateľa z územia Slovenskej republiky (ďalej len „SR“). Zároveň odporca podľa § 88 ods. 5 určil, že navrhovateľ zostáva umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

Krajský súd dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný, pretože rozhodnutie

správneho orgánu je vecne správne.

K námietke navrhovateľa, že v konaní o zaistení navrhovateľa, resp. o predĺžení zaistenia cudzinca je potrebné skúmať aj možnosť využitia iných dostatočných, ale menej prísnych donucovacích opatrení, a ako vyhodnotil odporca dôkazy hovoriace v prospech žiadosti jeho partnerky a matky jeho dieťaťa o spolužitie a potrebu pomoci pri starostlivosti o dieťa, a rovnako nie je zrejmé, aký je dôvod tvrdenej nespolupráce navrhovateľa pri realizácii účelu zaistenia, krajský súd uviedol, že navrhovateľ nie je držiteľom cestovného dokladu, je osobou, ktorá závažne porušila zákony Slovenskej republiky trestnou činnosťou, ktorá súvisí s obchodovaním s ľuďmi a ich nelegálnym prevozom za finančnú protihodnotu. Zaistením navrhovateľa je možné zabezpečiť výkon trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky, ktorý nariadil Okresný súd Bratislava V svojim nariadením pod sp. zn. 1T 27/09. Zo spisu vyplýva, že odporca sa zaoberal výpoveďami bývalej priateľky navrhovateľa a jej priateľa Q. P., pričom dospel k záveru, že ide o účelovosť vo výpovediach pani G. a pána P.. Odporca poukázal na to, že pani G. tvrdí, že nechce, aby navrhovateľ s nimi býval, naproti tomu pán P. sa vyjadril, že navrhovateľovi poskytne ubytovanie a postará sa o jeho výživu. Navrhovateľ sa bráni procesu prípravy a výkonu trestu vyhostenia, čo je preukázané vypísanými formulármi pre Indickú ambasádu v Bratislave. Na žiadosť o vystavenie náhradného cestovného dokladu ide o 2 dotazníky vypísané dňa 23.2.2015, navrhovateľ v každom z nich udáva iné údaje o svojej osobe. Zastupiteľský úrad nevydal navrhovateľovi v lehote náhradný cestovný doklad. Tvrdenia navrhovateľa, že od októbra 2014 spolupracuje a udáva všetky skutočnosti žiadané policajnými orgánmi, vyvracajú už vyššie uvedené dotazníky vyplnené 23.2.2015. Vzhľadom na to, že doposiaľ nebol vystavený náhradný cestovný doklad a výkon trestu vyhostenia nebolo možné zrealizovať, účel zaistenia naďalej trvá.

K námietke nevydania cestovného dokladu z dôvodu nespolupráce navrhovateľa, krajský súd uviedol, že informácie o spolupráci navrhovateľa s orgánmi polície pri vykonávaní úkonov na zabezpečenie vydania náhradného cestovného dokladu neboli úplné. Dňa 23.2.2015 navrhovateľ vypísal k formuláru Indickej ambasády na žiadosť o vydanie náhradného cestovného dokladu dva dotazníky, pričom v každom udal iné údaje o svojej osobe. Nespolupráca navrhovateľa bola preukázaná minimálne od 23.2.2015. Zo strany ÚPZC Medveďov boli vykonané aj telefonické dotazy ohľadne štádia previerky totožnosti navrhovateľa ako aj štádia vystavenia žiadaného dokladu. Pri návšteve zastupiteľského úradu Indie v Bratislave dňa 11.8.2015 boli informovaní, že nedisponujú zo strany príslušných autorít Indickej republiky informáciami, na základe ktorých by bolo možné náhradný cestovný doklad navrhovateľovi vystaviť. V danom prípade teda je potrebné vystaviť za pomoci Zastupiteľského úradu Indie náhradný cestovný doklad a následne vykonať vyhostenie navrhovateľa, ktoré nariadil Okresný súd Bratislava V. V prípade prepustenia navrhovateľa zo zaistenia, nie je vylúčené, že navrhovateľ sa bude živiť nezákonnými aktivitami, bude sa skrývať, prípadne ujde. Taktiež navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky oprávnený pobyt, je bez finančných prostriedkov, na území Slovenskej republiky nie je bezúhonnou osobou.

K námietke iných prekážok vyhostenia, krajský súd uviedol, že navrhovateľ nemá na území Slovenskej republiky žiadne blízke vzťahy, jeho vzťah bol počas neoprávneného pobytu, a jeho bývalá družka chce len, aby prispieval finančne na výchovu syna. Uviedla že nemá záujem o spoločný život s navrhovateľom, má už nového partnera a dieťa s ním. Navrhovateľovi bol uložený trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky. Napadnuté rozhodnutie obsahuje uvedenie úkonov, ktoré uskutoční Útvár policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov ako kompetentný orgán konajúci v prípade u neho umiestneného zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Na záver dodal, že pokiaľ existuje právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie tak ako je to v tomto prípade, trvá aj účel zaistenia.

Na základe uvedených skutočností považoval krajský súd odvolacie námietky navrhovateľa za nedôvodné a nespôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Z tohto pohľadu nezistil v postupe odporcu žiadne pochybenie a v podrobnostiach poukazuje na správne závery odporcu v napadnutom rozhodnutí. Odporca sa vo svojom rozhodnutí zaoberal účelom predĺženia doby zaistenia, ako aj odôvodnením potrebnej predpokladanej dĺžky zaistenia, účelnosťou a efektívnosťou zaistenia.

II.

Odvolacie námietky navrhovateľa

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie v celom rozsahu z dôvodov uvedených v §

205 ods. 2 písm. c) a f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“), teda z dôvodu, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Krajský súd vo svojom rozhodnutí k otázke spolupráce poukazuje na dotazníky z februára 2015, ktoré boli predložené Zastupiteľskému úradu Indie za účelom preverenia jeho totožnosti, pričom poukázal na rozdielnosť údajov v ňom uvedených. Týmto má za preukázané, že nie je pravdivé tvrdenie o spolupráci navrhovateľa a odporca správne zistil skutkový stav. S týmto záverom krajského súdu sa navrhovateľ nestotožňuje a uviedol, že na vysvetlenie tejto skutočnosti si mohol predvolať navrhovateľa a na pojednávaní ho vypočuť, pokiaľ táto skutočnosť vyvstala ako neoverená či sporná z dovtedajšieho konania. Napokon, toto urobil ten istý súd v rovnakom konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia na nasledujúcu dobu do 26.2.2016 (sp. zn. 4Sp/85/2015), kde navrhovateľ osobne túto záležitosť vysvetlil. Uviedol, že vyplnil dotazník s riadnymi údajmi, avšak vzhľadom k tomu, že istú dobu mal doklad na iné meno, uviedol aj toto s upozornením, že to nie je jeho pravé meno a údaj o ňom dáva k dispozícii iba pre prípad neúspešnosti v lustráciách.

Ďalej zdôraznil, že jeho totožnosť bola preverená Národnou ústredňou Interpol už v marci 2015. Od tohto dátumu bola totožnosť navrhovateľa známa. Zastupiteľský orgán mal preto pol roka na to, aby vydal cestovný doklad, čo však neurobil.

Právna zástupkyňa navrhovateľa pre overenie postupu zastupiteľského úradu Indie tento kontaktovala s dopytom na informáciu, ako postupuje v prípadoch zaistených cudzincov. V zmysle odpovede zastupiteľského orgánu, tento vydá náhradný cestovný doklad ("Emergency travel document") po tom, čo preverí štátnu príslušnosť dotknutej osoby. Túto odpoveď zastupiteľského úradu navrhovateľ priložil ako dôkaz do odvolacieho konania, nakoľko ide o nový dôkaz, ktorý nebolo možné predložiť v rámci prvostupňového konania. Podľa praxe zastupiteľského orgánu, preverujú štátne občianstvo dotknutých osôb na základe akéhokoľvek iného dokumentu vydaného krajinou pôvodu, ktorý spravidla zabezpečujú rodinní príslušníci žiadateľov priamo z Indie. Navrhovateľ však v Indii žiadnu rodinu nemá, jeho rodičia sú mŕtvi, nevie, čo je s jeho súrodencami. Navrhovateľ je 21 rokov mimo Indie, preto nemá s touto krajinou už nijaké väzby. Navrhovateľ nevie urobiť viac pre to, aby akýmkoľvek iným spôsobom mohol zastupiteľský úrad preveriť jeho totožnosť.

Z uvedených dôvodov namieta nedostatočne zistený skutkový stav veci v tejto oblasti.

Navrhovateľ ďalej namieta tvrdenie krajského súdu, že nie je vylúčené, že sa navrhovateľ bude živiť nezákonnými aktivitami, prípadne sa bude skrývať. Navrhovateľ tvrdí, že sa nikdy v minulosti neskrýval a vždy (pokiaľ bol na slobode) bol jeho pobyt známy. Nie je mu zrejmé, prečo krajský súd konštatuje riziko skrývania sa, keď v tejto oblasti situáciu neskúmal, preto ak chcel svoje rozhodnutie odôvodniť potenciálnou hrozbou skrývania sa, mal vykonať dôkazy, ktoré by mu pomohli dospieť k kvalifikovanému záveru o tejto skutočnosti.

V podanom odvolaní navrhovateľ namieta nezohľadnenie námietky v súčasnosti prebiehajúceho konania o určení otcovstva súhlasným vyhlásením pred súdom k maloletému W. G., nar. XX.X.XXXX na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 210C/385/2015. Touto námietkou sa snažil preukázať existenciu jeho rodinného života, pričom krajský súd si v plnej miere osvojil iba vyjadrenia odporcu bez toho, aby uvedenú skutočnosť zobral do úvahy.

Ďalej namieta nelogickosť záveru krajského súdu o tom, že jedným z dôvodov potreby navrhovateľovho zaistenia je skutočnosť, že nemá na území Slovenskej republiky oprávnený pobyt. Toto tvrdenie považuje za nelogické, nakoľko zo žiadnej zákonnej úpravy nevyplýva, že by každý nelegálne sa zdržiavajúci sa cudzinec musel byť zaistený. Naopak, zaistenie je posledná možnosť, ku ktorej môže pristúpiť správny orgán výlučne v prípade, ak nie je možné u cudzinca uplatniť iné účinné opatrenia.

Rovnako namieta to, že krajský súd uvádza skutočnosť, že navrhovateľ je bez finančných prostriedkov a na území Slovenskej republiky nie je bezúhonnou osobou, ako dôvody jeho zaistenia. Dôvody zaistenia sú presne špecifikované zákonom ako aj podmienky, za ktorých je možné takéto obmedzujúce opatrenie uložiť.

Ďalej navrhovateľ namieta skutočnosť, že správny orgán neskúmal možnosti využitia alternatív k zaisteniu podľa § 89 zákona o pobyte cudzincov ani napriek tomu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané iba v dôsledku toho, že Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil svojím rozhodnutím rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia na dobu do 26.8.2015 (1Sža/26/2015) z dôvodu neskúmania možnosti využitia týchto alternatív.

K záveru krajského súdu, podľa ktorého pokiaľ existuje právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie, tak ako je to v tomto prípade, trvá aj účel zaistenia navrhovateľ uvádza, že len samotná existencia právoplatného rozhodnutia sama o sebe nie je preukazom účelu zaistenia; k tejto požiadavke sa pripájajú ďalšie podmienky, ktorých splnenie je potrebné pre legitímnosť zaistenia.

Ak bol navrhovateľ zaistený za účelom výkonu jeho trestu vyhostenia, mal krajský súd pri svojom rozhodovaní skúmať, či je zaistenie sťažovateľa za účelom jeho vyhostenia efektívne a spĺňa svoj účel. Navrhovateľ pritom poukazuje na judikatúru EŠLP a porušovanie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z dôvodu, že úkony smerujúce k vyhosteniu sa neuskutočňovali s náležitou starostlivosťou (Singh v Czech Republic, sťažnosť č. 60538/00, rozsudok z 25. januára 2005, Quinn v France st. č. 18580/91, rozsudok z 22. marca 1995, Djalti v Bulgaria, st. č. 31206/05, rozsudok z 12. marca 2013), či z dôvodu nemožnosti vykonania vyhostenia (pozri napr. Ali proti Švajčiarsku, sťažnosť č. 24881/94, rozsudok z 5. augusta 1998). Má za to že uvedené je prípad navrhovateľa.

Na záver navrhovateľ dodáva, že jeho zaistenie neúčelné. Neexistuje predpoklad, že by zastupiteľský úrad vydal náhradný cestovný doklad a umožnil policajným orgánom zrealizovať vyhostenie. Úkony, ktoré realizujú pracovníci ÚPZC Medveďov, ani odporca, nie sú efektívne, doposiaľ nedosiahli odpoveď ani na otázku, či sa podarí vôbec vybaviť náhradný cestovný doklad pre cudzinca. Cudzinec je v súčasnosti zaistený po dobu viac ako 1 rok. Zaistenie je časovo obmedzené, po jeho uplynutí bude musieť byť navrhovateľ prepustený.

Z uvedených dôvodov sa navrhovateľ domáha, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie s tým, že nariadi jeho prepustenie zo zaistenia.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca vo svojom vyjadrení uvádza, že sa plne pridrižiava svojho napadnutého rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa, ako aj vyjadrenia k podaniu opravného prostriedku zo dňa 09.09.2015 pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-117/2015-AV.

Poukazuje na protichodné vyjadrenia navrhovateľa ako aj na jeho nehodnoverné reakcie na všetky skutočnosti a kladené otázky zo strany krajského súdu a odporcu.

K námietke nedostatočne zisteného skutkového stavu uvádza, že do kompetencie orgánu zvrchovaného štátu, ktorým je Zastupiteľský úrad Indie, nemožno zasahovať a ani žiadať zrýchlenie vykonania úkonov inými ako zákonnými postupmi. Naproti tomu poukazuje na skutočnosť, že ÚPZC Medveďov, vykonáva po celý čas všetky úkony, dožiadania, osobné návštevy ZÚ Indie a žiada od neho vykonanie úkonu a to vystavenie náhradného cestovného dokladu. Zo správ, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu, kde je vedená aj komunikácia zo ZÚ Indie je zrejmé, že všetky strany sa snažia vykonať všetko preto, aby bol náhradný cestovný doklad (ďalej len „NCD“) vydaný. Zo žiadneho podkladu, správy, zistenia v rámci celého konania nevyplývalo, že vykonanie trestu vyhostenia nie je možné a zrealizovateľné, teda okrem vyhlásení účastníka konania, že sa nechce vrátiť do Indie.

K porušovaniu práva navrhovateľa na súkromný a rodinný život uvádza, že po vykonaní trestu vyhostenia môže účastník konania opätovne viesť rodinný život po splnení zákonných podmienok na území Slovenskej republiky. Odporca počas konania dokázal, že žiadna osobná a účinná podpora blízkych a rodiny neexistuje v zmysle vytvorenia rodinného prostredia v pravom zmysle slova a v zmysle zákona o rodine. Zo samotného spisového materiálu je dostatočne zrejmé, že správny orgán sa aj zaoberal výpoveďami bývalej priateľky účastníka konania N. G. a jej už bývalého partnera Q. P., ktorý bol účastníkovi konania ochotný poskytnúť ubytovanie a dostatočne odôvodnil záver, že ich záujem o účastníka konania je zjavne účelový. Nezaujíma ich osoba účastníka konania, ale len osobný, majetkový, finančný a pracovný prospech, ktorý by mohli dosiahnuť jeho prepustením zo zaistenia. Samotné súhlasné vyhlásenie o otcovstve, neznamená automaticky oprávnenosť pobytu na území Slovenskej republiky, ani existenciu rodinného života (bývalí partneri roky nevedú absolútne žiadny spoločný život - jeho partnerka medzitým žila s iným partnerom, má s ním ďalšie dieťa, doteraz sa počas konania a výpovedí, ktoré s ňou boli spisované, sa nikdy nevyjadrila pozitívne k spoločnému životu, chce iba finančne prispievať na svojho syna, čo podľa jej výpovede účastník konania aj robí). Vyhostenie cudzinca bude vždy vo väčšej alebo menšej miere predstavovať zásah do jeho rodinného alebo

súkromného života. Bývalá družka sa od neho dištancovala, nemá záujem o spoločný život. Čo sa týka syna, bývalá družka chce, aby iba finančne prispieval, ale nijako jej nezasahoval do výchovy.

Odporca poukazuje na odpoveď ÚPZC Medveďov, na dožiadanie odporcu o zaslanie vykonaných úkonov, zo dňa 16.9.2015 pod č. p.: PPZ-HCP-ME-50-03212015-U, z ktorého zistil, že navrhovateľ podáva protichodné informácie. Ďalej ZÚ Indie ako aj authority Indickej republiky nedisponujú informáciami, na základe ktorých by bolo možné vydať NCD.

K dôvodom zaistenia odporca dodáva, že navrhovateľ v správnom konaní stále podával neúplné, nesprávne a miestami protichodné informácie. Z ním tvrdených skutočností, že má finančné prostriedky u bližšie neurčenej osoby v Rakúsku, resp. že si vie vybaviť potrebné doklady za pomoci jeho priateľov v Spolkovej republike Nemecko pod podmienkou prepustenia zo zaistenia je podľa odporcu dôvodné očakávanie, že sa bude snažiť utiecť do zahraničia a skrývať sa, aby sa vyhol výkonu nariadeného trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

Odporca nesúhlasí ani s tvrdením právnej zástupkyne navrhovateľa, že jeho totožnosť bola overená cez ústredňu Interpol, nakoľko takáto skutočnosť nevyplyva zo spisového materiálu.

Odporca ďalej zdôrazňuje, že navrhovateľ je osobou, ktorá nemá a ani nemala na území Slovenskej republiky oprávnený pobyt v zmysle platnej legislatívy a za súčasných okolností ho v zmysle zákona o pobyte cudzincov nemôže ani dostať. Na základe uvedeného je prinajmenšom záhadné, ako si chce vyriešiť svoje legálne a oprávnené pôsobenie na území Slovenskej republiky a tým si zabezpečiť starostlivosť o svoju osobu, prípadne starostlivosť o dieťa, keď v minulosti si finančné prostriedky a starostlivosť zabezpečil iba trestnou činnosťou.

V zmysle dôvodovej správy k zákonu o pobyte cudzincov je tolerovaný pobyt (ako uvádza právna zástupkyňa jednu z možností) je špecifický druh pobytu, vzhľadom na to, že poskytuje právny rámec na legalizáciu pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nespĺňa podmienky oprávneného pobytu a z objektívnych príčin nemôže z územia Slovenskej republiky vycestovať alebo nemôže byť vyhostený. Potrebu tohto ustanovenia si vyžiadala prax, podľa ktorých je osoba nevyhostiteľná, ak by bola v štáte, ktorého je štátnym občanom ohrozená na živote alebo by bola potrestaná za svoje náboženské, politické presvedčenie alebo pre to, že sa hlási k určitej sociálnej skupine a podobne. Uvedené však nie je prípad účastníka konania. V domovskom štáte nie je nijako prenasledovaný štátnou mocou. Pri udeľovaní tolerovaného pobytu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny v prípade, ak je jeho udelenie v záujme jeho súkromného a rodinného života sa vychádza z čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pokiaľ takýto občan neohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok; výnimkou sú štátni príslušníci tretej krajiny spadajúci do kategórie rodinných príslušníkov spĺňajúcich podmienky na udelenie prechodného či trvalého pobytu. Z dôvodu zabránenia zneužívania tolerovaného pobytu sa navrhuje takýmto osobám možnosť udeliť tolerovaný pobyt len vtedy, ak nemajú platný cestovný doklad, ale vedia svoju totožnosť hodnoverne preukázať inak. Účastník konania však nespĺňa ani uvedenú podmienku, pretože nespĺňa podmienky na udelenie prechodného pobytu či trvalého pobytu (pobyt bez cestovného dokladu, bez finančných prostriedkov, nevlastnenie registra trestov z domovskej krajiny, osoba nie je na území Slovenskej republiky. Účastník konania taktiež počas doby zaistenia odmietal spoluprácu pri zisťovaní hodnovernosti jeho totožnosť.

Všetky úkony smerom k účastníkovi konania sa vykonali s náležitou starostlivosťou. Bolo taktiež reagované na všetky skutočnosti a podania účastníka konania, čoho výsledkom sú výstupy všetkých dotknutých štátnych orgánov Slovenskej republiky. Avšak jediným dôvodom na riadny výkon trestu vyhostenia sú neukončené úkony na strane ZÚ Indie, resp. predchádzajúca nespôlupráca a marenie výkonu trestu vyhostenia zo strany účastníka konania.

Odporca má naďalej za to, že zaistenie účastníka konania je stále účelné a trvá na tom, že predpoklad vydania náhradného cestovného dokladu pre účastníka konania je zrealizovateľný.

IV.

Argumentácia rozhodnutia správneho orgánu

Odporca rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-104/2015-AV zo dňa 14.08.2015 rozhodol o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, a to do 26.08.2015 a navrhovateľ bol ponechaný v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov.

V odôvodnení svojho rozhodnutia odporca uviedol, že navrhovateľ bol eskortovaný a predvedený

príslušníkmi správneho orgánu na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trnava z dôvodu výkonu trestu vyhostenia, ktorý mu bol uložený rozsudkom zo dňa 22.04.2009 sp. zn. 1T 27/2009 za spáchanie pokračovacieho trestného činu prevádzachstva podľa § 355 ods. 2 písm. a) Trestného zákona spolupáchateľstvom. Podľa § 355 ods. 2 písm. c) Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3, § 42 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona mu bol zároveň uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní šesť rokov a desať mesiacov.

Okresný súd Trnava uznesením sp. zn. 5PP/37/2014 zo dňa 26.08.2014 podmienene prepustil navrhovateľa z výkonu uloženého trestu odňatia slobody.

Odporca dokazovaním zistil, že v prípade navrhovateľa boli splnené podmienky na zaistenie podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z. z., t. j. zaistenie je potrebné na účel výkonu trestu vyhostenia, ktoré nariadil svojím nariadením Okresný súd Bratislava V pod sp. zn. IT 27/09. Z uvedeného dôvodu odporca vydal dňa 26.8.2014 rozhodnutie o zaistení pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-49-014/2014-AV a navrhovateľa umiestnil do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov dňa 26.8.2014. Navrhovateľ bol zaistený na čas nevyhnutne potrebný a dĺžka doby zaistenia sa stanovila do 26.2.2015. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 18.11.2014.

Odporca uviedol, že navrhovateľ nie je držiteľom cestovného dokladu a je osobou, ktorá obzvlášť závažne porušila zákony Slovenskej republiky trestnou činnosťou, ktorá súvisí s obchodovaním s ľuďmi a ich nelegálnym prevozom za finančnú protihodnotu. Na základe uvedeného skonštatoval, že len zaistením navrhovateľa je možné zabezpečiť riadny výkon trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky, ktorý nariadil Okresný súd Bratislava V, pretože by sa opätovne skrýval, mohol by pokračovať v trestnej činnosti tak, ako to vykonával pred odsúdením.

Odporca sa zaoberal podmienkami pre zaistenie navrhovateľa. Spolu s útvarom, ktorý zabezpečuje výkon trestu vyhostenia vykonal bezodkladne všetky úkony, aby mohol byť navrhovateľovi vydaný náhradný cestovný doklad a vykonaný trest vyhostenia. Avšak do dnešného dňa ZÚI nevydal náhradný cestovný doklad z dôvodu prvej nespôupráce navrhovateľa, uvádzania iných mien, následného nedostatočného vypísania osobných dotazníkov. Ak dôjde zo strany príslušných policajných orgánov v Indii k zaslaniu informácií, ktoré potvrdia totožnosť navrhovateľa, predmetný náhradný cestovný doklad bude vystavený a preto je naďalej reálne vykonanie trestu vyhostenia, ktoré nariadil Okresný súd Bratislava V.

Dňa 11.9.2014 bolo odporcom zaevidované podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu o zaistení č. p.: PPZ-HCP-BA9-49-029/2014-AV zo dňa 26.8.2014. Dňa 30.9.2014 Krajský súd Bratislava v konaní pod sp. zn. 12Sp/74/2014 vydal rozsudok, ktorým bolo rozhodnutie o zaistení pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-49-014/2014-AV zo dňa 26.8.2014 potvrdené. Dňa 18.11.2014 v konaní pod sp. zn. 1SŽa/43/2014 rozsudkom v mene Slovenskej republiky Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 30. septembra 2014, sp. zn. 12Sp/74/2014. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.11.2014.

Dňa 17.3.2015 odporca zaevidoval opravný prostriedok proti rozhodnutiu o predĺžení lehoty zaistenia pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-060/2015-AV zo dňa 26.2.2015. Dňa 1.4.2015 Krajský súd Bratislava rozsudkom č. k. 4Sp/23/2015-35 rozhodnutie o zaistení pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-060/2015-AV zo dňa 26.2.2015 potvrdil. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky dňa 26.5.2015 svojím rozsudkom č. k. 1SŽa/26/2015-65 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/23/2015-35 zo dňa 1.4.2015 tak, že rozhodnutie odporcu pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-060/2015-AV zo dňa 26.2.2015 zrušil. Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o povinnosti bezodkladne prepustiť navrhovateľa zo zaistenia. Dôvodom zrušenia rozhodnutia odporcu č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-060/2015-AV bola skutočnosť, že v odôvodnení rozhodnutia deklaroval, že počas celého konania sa zaoberal a bral do úvahy Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/1115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, ale z jeho obsahu nevyplýva, či a ako posudzoval v prípade navrhovateľa aj otázku možnosti využitia iných dostatočných, ale menej prísnych donucovacích opatrení. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nadobudol právoplatnosť dňa 26.05.2015.

Odporca ďalej uviedol, že spolu s príslušným útvarom Policajného zboru vykonal v prípade navrhovateľa konanie o návrate, s cieľom zrealizovať výkon trestu vyhostenia, ktoré nariadil svojím nariadením Okresný súd Bratislava V pod sp. zn. 1T 27/2009. Za týmto účelom odporca vykonal viacero úkonov, dožiadaní, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť spisového materiálu. Taktiež viac krát spísal s

navrhovateľom zápisnice o podaní vyjadrenia, kde sa venoval aj možnostiam zabezpečenia náhradného cestovného dokladu, zabezpečenia si finančných prostriedkov resp. ubytovania. Odporca dňa 12.8.2015 zaslal do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-092/2015-AV žiadosť o zaslanie stanoviska. Následne dňa 14.8.2015 príslušný útvar zaslal na odporcovi svoje stanovisko, z ktorého bolo zistené, že Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov vykonáva všetky úkony smerujúce k zisteniu pravej totožnosti navrhovateľa a pravidelne sa informuje ohľadne vystavenia náhradného cestovného dokladu a taktiež zastáva názor, že účel zaistenia navrhovateľa naďalej trvá, pretože do dňa 12.8.2015 nebolo možné zrealizovať výkon trestu vyhostenia z dôvodu, že ZÚI nevystavil navrhovateľovi náhradný cestovný doklad.

Z odôvodnenia ďalej vyplýva, že odporca zaslal dňa 12.8.2015 pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-093/2015-AV žiadosť o poskytnutie stanoviska na Okresný súd Bratislava V, či nariadenie výkonu trestu vyhostenia pod sp. zn. 1T/27/2009 zo dňa 24.4.2009 stále trvá a či je potreba ho vykonať. Dňa 14.8.2015 bolo na správny orgán zaslané stanovisko z ktorého bolo zistené, že Okresný súd Bratislava V na treste vyhostenia naďalej trvá.

Dňa 12.8.2015 bol odporcom vyzvaný navrhovateľ, aby sa v zápisnici o podaní vyjadrenia podľa § 22 ods. 1) zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-097/2015-AV vyjadril ku skutočnostiam potrebným k rozhodnutiu vo veci, za prítomnosti tlmočníka z jazyka punjabi do jazyka slovenského a opačne. Navrhovateľ sa vyjadril, že nemá čo dodať k predmetnému konaniu, všetko už vypovedal v predchádzajúcich zápisniciach. Taktiež sa vyjadril o možnosti zabezpečenia si finančných prostriedkov a ubytovania. Avšak získanie finančných prostriedkov nevedel nijako hodnoverne preukázať a tvrdenie, že mu ich vie poskytnúť priateľ z Rakúskej republiky je podľa názoru správneho orgánu nepostačujúce. Taktiež nevedel ani osobné údaje priateľa, ktorý mu ich má údajne poskytnúť. Ohľadne dieťaťa a zabezpečenia ubytovania sa správny orgán venoval už v predchádzajúcom rozhodnutí. Nové skutočnosti neuviedol.

Na základe vykonaných úkonov, dokazovaní a na základe spísaných zápisníc o podaní vyjadrenia navrhovateľa odporca zistil, že je potrebné vykonať a zrealizovať nariadenie výkonu trestu vyhostenia, ktoré nariadil Okresný súd Bratislava V, a na ktorom aj naďalej trvá.

Odporca uzavrel, že navrhovateľ predstavuje hrozbu rizika úteku, nie je držiteľom žiadneho dokladu totožnosti, na území Slovenskej republiky bol odsúdený za úmyselný trestný čin prevádzacstva, na území Slovenskej republiky nemá žiadnu preukázanú blízku rodinu, na základe záznamu v registri trestov jeho legálny pobyt nie je možný. Z uvedeného dôvodu je možnosť zlegalizovať si pobyt na území Slovenskej republiky, zabezpečiť si vhodné zamestnanie, obživu, starostlivosť o svoju osobu nereálna. Navrhovateľ deklaroval zabezpečenie si finančných prostriedkov od priateľa, ktorý sa nachádza mimo územia Slovenskej republiky. Avšak nevedel relevantne dokázať existenciu uvedených finančných prostriedkov, pretože počas konania o zaistení doteraz nevedel preukázať reálne existenciu žiadnych finančných prostriedkov, ktorými by si zabezpečil starostlivosť o svoju osobu.

Odporca sa venoval aj podkladom, ktoré vypovedal navrhovateľ v zápisnici o podaní vyjadrenia dňa 12.8.2015 ohľadne pani G. N.. Odporca sa pokúšal v dňoch 12.8.2015 ako aj 13.8.2015 skontaktovať s pani N. G., z dôvodu potvrdenia skutočností, ktoré uviedol navrhovateľ. Telefonické skontaktovanie bolo neúspešné. Taktiež bolo preukázané počas konania, že navrhovateľ bráni procesu hlavne tým, že odmieta spoluprácu pri zabezpečovaní náhradného cestovného dokladu, udával nepravdivé údaje o svojej totožnosti, odmietanie návratu do domovskej krajiny. Aj z uvedeného vyplýva vysoké riziko úteku a bránenie procesu výkonu trestu vyhostenia, a preto je potrebné vykonať trest vyhostenia navrhovateľa.

Na základe uvedeného mal odporca za to, že v prípade navrhovateľa nie je možné uplatniť alternatívne a menej prísne donucovacie opatrenia, ale je potrebné vzhľadom na riziko úteku a vyhýbania sa procesu výkonu trestu vyhostenia zaistiť ho a za účasti štátu zrealizovať nariadený trest vyhostenia.

V súlade so zákonom o pobyte cudzincov odporca predĺžil lehotu zaistenia navrhovateľa s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti.

Odporca sa počas konania o zaistení navrhovateľa zaoberal aj tým, či je zaistenie v súlade s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd podľa článku 8 ods. 1 ohľadne rešpektovania súkromného a rodinného života. Počas rozhodovania sa zaoberal aj skutočnosťami, ktoré navrhovateľ uviedol. Navrhovateľ sa síce počas konania na správnom orgáne vyjadril, že má s priateľkou na území Slovenskej republiky dieťa, ale uvedenú skutočnosť nevie ničím relevantným podložiť, nie je zapísaný ani ako otec dieťaťa v rodnom liste.

Po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazových podkladov v rozhodovacom konaní odporca skonštatoval, že vzhľadom k stále prebiehajúcemu konaniu na účel výkonu trestu vyhostenia, ktoré stále trvá, je zaistenie navrhovateľa a predĺženie lehoty jeho zaistenia v súlade s predmetnými ustanoveniami Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmavajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 OSP sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednoducho (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť a rozhodnutie odporcu zrušiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. októbra 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci bol predmetom odvolacieho konania rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o predĺžení zaistenia navrhovateľa podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu, či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona číslo 404/2011 Z. z. policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu jeho administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona číslo 404/2011 Z. z. štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d/ policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

V konaní nebolo sporným, že navrhovateľ bol pôvodne zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov na účel výkonu trestu vyhostenia uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.4.2009 sp. zn. 1T 27/09, s tým, že výkon tohto trestu bol nariadený rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V zo dňa 24.4.2014.

Rozhodnutím č. p.: PPZ-HCP-BA9-49-014/2014-AV zo dňa 26.08.2014 odporca podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“) zaistil navrhovateľa dňom 26.08.2014 o 17:00 hod. na čas nevyhnutne

potrebný, najviac do 26.02.2015 na účel výkonu uloženého trestu vyhostenia (uložený mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 22.4.2009 sp. zn. 1T 27/09, s tým, že výkon tohto trestu bol nariadený rozhodnutím Okresného súdu Bratislava V zo dňa 24.4.2014). Najvyšší súd Slovenskej republiky (rozsudkom č. k. 1Sž/43/2014) potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 12Sp/74/2014-26, ktorým tento uvedený rozhodnutie potvrdil.

Uznesením Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5PP/37/2014 zo dňa 26.8.2014 bol navrhovateľ podmienene prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a bola mu určená skúšobná doba v trvaní 4 roky.

Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA19-17-060/2015-AV zo dňa 26.2.2015 odporca podľa ust. § 88 ods. 4, 5 zákona pobyte cudzincov predĺžil lehotu zaistenia navrhovateľa z dôvodu nespolupráce, ako aj z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad (ďalej len „NCD“) do 26.8.2015. Toto rozhodnutie Najvyšší súd SR svojím rozsudkom sp. zn. 1Sž/26/2015 z 26.5.2015 zrušil potom, čo zároveň zmenil potvrdzujúce rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Sp/23/2015.

Predmetným rozhodnutím zo 14.8.2015 odporca rozhodol o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľa do doby rovnakej aká bola v predchádzajúcom rozhodnutí t. j. do 26.8.2015.

Meritom prejednávanej veci vzhľadom na uplatnené námietky navrhovateľa bolo posúdenie, či boli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia navrhovateľovi, najmä, či takýto postup odôvodňuje ďalšie trvanie zaistenia, najmä ak aj predchádzajúce rozhodnutie odporcu o predĺžení zaistenia navrhovateľa bolo rozsudkom najvyššieho súdu z dôvodov v ňom uvedených zrušené a navrhovateľ aj vtedy tak ako aj v tomto opravnom prostriedku ako aj v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa namietal neúčelnosť a neefektívnosť jeho zaistenia.

Ako vyplýva z výroku napadnutého rozhodnutia jedným z dôvodov predĺženia zaistenia navrhovateľa je tvrdená nedostatočná spolupráca navrhovateľa pri zabezpečovaní náhradného dokladu, čo v odôvodnení svojho rozhodnutia bližšie zdôvodnil poukazom na udávanie nepravdivých údajov o svojej totožnosti a odmietaním návratu do domovskej krajiny. S takýmto záverom sa stotožnil aj krajský súd napriek tomu, že sám vyjadril pochybnosti ohľadne úplnosti informácií o spolupráci navrhovateľa s orgánmi polície pri vykonávaní úkonov na zabezpečenie vydania náhradného cestovného dokladu. Vychádzal pri tom z rozdielnych údajov v dvoch dotazníkoch z februára 2015 predložených Zastupiteľskému úradu Indie za účelom preverenia jeho totožnosti, na základe čoho mal za preukázané, že tvrdenie o spolupráci navrhovateľa nie je pravdivé a odporca správne zistil skutkový stav. Tento záver je spochybnený tvrdením navrhovateľa, že táto skutočnosť je vysvetliteľná, čoho sa dožadoval a napokon mal aj umožnené v konaní pred krajským súdom o preskúmanie zákonnosti neskoršieho rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia do 26.2.2016 (sp. zn. 4Sp/85/2015), kde mal uviesť, že vyplnil dotazník s riadnymi údajmi, avšak vzhľadom na to, že istú dobu mal doklad na iné meno, uviedol aj toto s upozornením, že to nie je jeho pravé meno a údaj o ňom dáva k dispozícii pre prípad neúspešnosti v lustráciách.

V tejto súvislosti tiež nemožno ponechať bez povšimnutia konštatovanie vyplývajúce z rozhodnutia OCP PZ Trnava č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-081/2015-AV z 23.04.2015, že dňa 19.3.2015 bola opätovne odovzdaná žiadosť o vystavenie NCD na Veľvyslanectve Indickej republiky, kedy bola žiadosť doplnená aj o výsledok lustrácie z Národnej ústredne Interpol, podľa ktorého miestna polícia v Indii potvrdila, že údaje osoby U. U., bytom č. XX-B, ulica X, U. B., H. sú správne. Z uvedeného je zrejmé, že totožnosť navrhovateľa je prinajmenšom od uvedeného času známa, pričom ochotu spolupracovať navrhovateľ deklaroval aj v zápisnici o vyjadrení pred OCP PZ Trnava z 25.2.2015, kedy vyjadril aj záujem vrátiť sa do domovskej krajiny. Preto záver odporcu odôvodňujúci účel predĺženia zaistenia navrhovateľa ešte aj v čase vydania napadnutého rozhodnutia jeho odmietaním spolupracovať v procese zabezpečenia cestovného dokladu, udávaním nesprávnych údajov a odmietaním návratu do domovskej krajiny je spochybnený a nepresvedčivý.

V nadväznosti na to, aj keď nemožno uprieť správnejmu orgánu snahu v aktivitách zameraných na zabezpečenie vybavenia NCD navrhovateľa, nemožno súhlasiť s tvrdením odporcu vo vyjadrení k opravnému prostriedku, že aj keď boli vykonané všetky takéto úkony, zo strany príslušných policajných autorít Indickej republiky nebola potvrdená pravá totožnosť navrhovateľa a preto nakoľko do dnešného dňa nebol NCD vystavený a výkon trestu vyhostenia nebolo možné zrealizovať, účel zaistenia naďalej trvá. Vzhľadom na to, že totožnosť navrhovateľa by už po zistenom výsledku lustrácie z Národnej ústredne Interpol, potvrdzujúcej totožnosť navrhovateľa miestnou políciou v Indii nemala byť neistá a to

ani príslušným indickým policajným autoritám a napriek tejto skutočnosti ani do času vydania rozhodnutia o predĺžení zaistenia NCD vydaný nebol, bolo potrebné skúmať otázku vyhostiteľnosti navrhovateľa a to aj v súvislosti s vyjadrením zastupiteľského orgánu Indickej republiky na jej dopyt predložený zástupkyňou navrhovateľa, v zmysle ktorého veľvyslanectvo vydá náhradný cestovný doklad („Emergency Certificate“) pre Inda zaisteného na Slovensku po preverení štátnej príslušnosti danej osoby.

S poukazom na uvedené v konaní nepochybne vyvstala otázka skúmania vyhostiteľnosti teda aj účelnosti a efektívnosti zaistenia tak ako to vyplýva z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. 10SžA/23/2011), ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. nález Ústavného súdu SR č. k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010.

Podľa vyššie citovaného nález Ústavného súdu SR:

Konanie o zaistení, ktorého sa týka prejednávaná sťažnosť a konanie o vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé, či izolované. Uvedené konštatovanie vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým je v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia. Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhost'ovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. V zásade tu neplatí úplne tradičný koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd. Výnimkou je situácia, ak samo vnútroštátne právo zakotvuje podmienku nevyhnutnosti. Vtedy sa z pohľadu Európskeho práva pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) posudzuje nevyhnutnosť v rámci posúdenia zákonnosti zaistenia. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné takto skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie o vyhostení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou.

Vzhľadom na preukázané zistenie odporcu vyplývajúce zo spisu, že totožnosť navrhovateľa je overená, je odôvodňovanie potreby ďalšieho predĺženia zaistenia navrhovateľa tvrdením o jeho neoverenej totožnosti rozporné a neopodstatnené. Za daných okolností, keď zastupiteľský úrad disponuje už takmer 6 mesiacov informáciami o overenej totožnosti navrhovateľa a napriek tejto skutočnosti doposiaľ nevydal navrhovateľovi náhradný cestovný doklad (i keď podľa vlastného vyjadrenia „ambasáda vydá náhradný cestovný doklad po preverení štátnej príslušnosti danej osoby“), sú dôvodné pochybnosti, či navrhovateľa možno považovať za osobu vyhostiteľnú. Uvedené skutočnosti bolo preto v konaní o predĺžení doby zaistenia navrhovateľa potrebné zohľadniť a to aj v kontexte požiadavky vyplývajúcej z citovaného nález Ústavného súdu, podľa ktorého konanie o vyhostení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. V zmysle uvedeného preto neobstojí zistenie konštatované súdom prvého stupňa, o tom, že (pracovníci) ÚPZC Medveďov pri návšteve zastupiteľského úradu Indie v Bratislave dňa 11.8.2015 boli informovaní, že nedisponujú zo strany príslušných autorít informácie, na základe ktorých by bolo možné náhradný cestovný doklad navrhovateľovi vystaviť.

Prípady pozbavenia slobody v zásade vyžadujú, aby bola periodicky kontrolovaná ospravedlniteľnosť ich ďalšieho trvania. Účelom čl. 5 ods. 4 Dohovoru je umožniť osobe pozbavenej slobody domáhať sa toho, aby súd preskúmal, či toto pozbavenie slobody je zákonné. Vzhľadom na to, že naplnenie podmienok ustanovených zákonom sa v čase vyvíja (najmä pokiaľ ide o existenciu relevantných a dostatočných dôvodov pozbavenia slobody), mala by byť zaistená možnosť domáhať sa takej kontroly opakovane v určitých primeraných intervaloch. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 5 ods. 4 Dohovoru zakotvuje procesnú záruku najmä proti pokračovaniu pozbavenia slobody, ktoré - hoci bolo pôvodne nariadené zákonným spôsobom - sa potom mohlo stať nezákonným a stratiť akékoľvek opodstatnenie. Požiadavky na urýchléné rozhodovanie o pozbavení slobody a na periodickú súdnu kontrolu v primeraných intervaloch majú svoje opodstatnenie v tom, že zabezpečujú, aby zadržaná osoba nemusela byť vystavená nebezpečenstvu, že zostane zadržovaná aj dlho po tom, ako jej pozbavenie slobody prestalo byť ospravedlniteľné (Shishkov proti Bulharsku z 09.01.2003, § 88).

Podobne možno smerom k už vymedzeným požiadavkám z čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru poukázať na ďalšie rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, napríklad na Saadi proti Spojenému kráľovstvu,

rozsudok Veľkej komory, 29.01.2008, č. 13229/03 (najmä § 45), Amuur proti Francúzsku, rozsudok, 25.06.1996, č. 19776/92 (najmä § 43), Abdolkhani a Karimnia proti Turecku, rozsudok, 22.09.2009, č. 30471/08, či Z.N.S. proti Turecku, rozsudok, 19.01.2010, č. 21896/08 (najmä § 56 a § 63).

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pre zákonmi Slovenskej republiky, možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbavenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

Teda, aby bolo pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody navrhovateľa.

V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na Článok 15 tzv. návratovej smernice (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri navracaní neoprávnené pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorý ustanovuje, kedy je možné zaistiť cudzinca, voči ktorému prebieha konanie o návrate a to bez ohľadu na to, či bolo vydané rozhodnutie o administratívnom vyhostení, uložený trest vyhostenia, či sa tak stalo za účelom readmisie, prípadne na účely výkonu prevozu podľa osobitného zákona. Uvedený článok sa vzťahuje na zaistenie cudzinca bez ohľadu na účel zaistenia. V článku 15 smernice sú uvedené dva dôvody zaistenia - existencia rizika útoku alebo vyhýbanie sa, či bránenie procesu prípravy návratu alebo odsunu.

Treba pripomenúť, že toto ustanovenie je v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora povinný dodržiavať aj odporca a aj keď vo svojom rozhodnutí síce zmienil ustanovenie citovaného článku, spochybnil pre daný prípad aplikáciu iných dostatočných prísnych donucovacích opatrení, s čím podľa názoru odvolacieho súdu už aj s poukazom na ustálenú judikatúru Európskeho súdneho dvora (ktorú súd podrobnejšie špecifikoval v rozsudku sp. zn. 1Sža 26/2015) nemožno súhlasiť. Vylúčenie možného využitia alternatív k zaisteniu odkazom odporcu na ničím bližšie nezdôvodnené riziko útoku a už v konaní spochybnené vyhýbanie sa procesu výkonu vyhostenia, odvolací súd nepovažoval za dostatočne presvedčivé a to aj v súvislosti s argumentáciou navrhovateľa, že v minulosti sa nikdy neskrýval, pričom vždy pokiaľ bol na slobode bol jeho pobyt známy a okrem toho v súčasnosti prebieha konanie o určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov k maloletému W. G., na ktorom má záujem. Súd prvého stupňa sa námietkami vznesenými navrhovateľom v súvislosti s prípadným využitím alternatív k zaisteniu bližšie nezaoberal a hoci pripustil, že pán P. sa vyjadril, že navrhovateľovi poskytne ubytovanie a postará sa o jeho výživu, bez ďalšieho sa stotožnil so záverom odporcu, že ide o účelovú výpoveď.

Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa k záveru, že námietky navrhovateľa boli spôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia odporcu, neboli teda splnené predpoklady na jeho potvrdenie súdom prvého stupňa a preto odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie odporcu zrušil (§ 250ja ods. 3 OSP).

Odvolací súd nerozhodol o povinnosti bezodkladne prepustiť navrhovateľa z dôvodu, že z vyjadrenia odporcu k odvolaniu z 19.10.2015 vyplýva, že dňa 26.8.2015 pod č. p.: PPZ-HCP-BA9-17-114/2015-AV správny orgán vydal ďalšie rozhodnutie o predĺžení zaistenia navrhovateľa, ktoré je už predmetom iného preskúmavacieho konania pred Krajským súdom v Bratislave (sp. zn. 4Sp/85/2015), preto odvolací súd dospel k záveru, že takýto výrok by fakticky eliminoval účinky predmetného rozhodnutia, ktoré nebolo predmetom tohto preskúmavacieho konania.

O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP a § 151 ods. 1 a 5 OSP v spojení s § 224 ods. 1 a 2 a 2 OSP a § 246c ods. 1 veta prvá OSP tak, že

navrhovateľovi, ktorý mal úspech vo veci priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia jeho právnej zástupkyne (okrem uplatnenej náhrady za stratu času za 1/2 hod. za účasť na pojednávaní dňa 18.9.2015 z dôvodu trvania pojednávania v dĺžke 25 min.) v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) za 5 úkonov právnej pomoci po 139,83 € (559,32 €)

1/ prevzatie a príprava právneho zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a) vyhlášky),
2/ podanie opravného prostriedku (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky),
3/ osobná porada s klientom dňa 24.9.2015 (§ 13a ods. 1 písm. b) vyhlášky),
4/ účasť na pojednávaní dňa 18.09.2015 (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky),
5/ podanie odvolania dňa 06.10.2015 (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky)
režijný paušál 41,95 € (8,39 x 5)

19,48 € (cestovné náklady - 146,80 km pri spotrebe 6,6 l/100km a cene pohonných hmôt 1,249 € /l - údaje zo Štatistického úradu Slovenskej republiky - 6,05 € a náhrada za použitie motorového vozidla vo výške 0,183 € za každý km - 13,43 € podľa § 15 písm. a) vyhlášky v spojení s § 7 ods. 2 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách a § 1 písm. b) opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 632/2008 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách),
69,36 € (náhrada za stratu času 13,98 € za každú začatú polhodinu podľa § 15 písm. b) v spojení s § 17 ods. 1 vyhlášky - pojednávanie dňa 18.09.2015; prevzatie a príprava zastupovania vrátane prvej porady s klientom; ďalšia osobná porada s klientom dňa 24.9.2015).
Celkom: 829,94 €

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.